

מתי"א חולון-אזור

אוגדן לריכוז מידע: בניית תכנית לימודים כיתתית (תל"כ) ותכנית לימודים אישית (תל"א)

מאמינים חושבים ופועלים שילוב

עריכה: צוות מדריכות בתי הספר, מתי"א חולון

תשע"ט 2019

תוכן העניינים

עמוד	
3	מבוא
	<u>חלק א: תל"ב</u>
5	מהי תכנית לימודים כיתתית?
7	מערכת שעות לימוד כיתתית
8	דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית
10	דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית חודשית
11	דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית לפי מקצוע
13	דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית בחינוך לשוני (יסודי)
15	דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית בעברית (חט"ב)
17	מפה תפקודית / יעדים בחינוך הלשוני
	<u>חלק ב: מפרופיל תלמיד לתכנית עבודה</u>
19	מהו פרופיל תלמיד?
20	מידע אישי על התלמיד
21	פרופיל תלמיד ביסודי – כיתת חנ"מ – תיאור תפקוד תלמיד (טבלה ריקה)
23	מחווון למורה לבניית פרופיל תלמיד ביסודי – כיתת חנ"מ – תיאור תפקוד תלמיד
26	פרופיל תלמיד בחט"ב – כיתת חנ"מ – תיאור תפקוד תלמיד (טבלה ריקה)
28	מחווון למורה לבניית פרופיל תלמיד בחט"ב – כיתת חנ"מ – תיאור תפקוד תלמיד
	<u>חלק ג: תל"א</u>
31	מהי תכנית לימודים אישית?
32	שיח עם התלמיד ועם הוריו
33	דוגמא לטופס שיחה עם תלמיד
35	דוגמא ונקודות להכנה לקראת שיחה /דיאלוג עם הורים
37	טבלת תכנית לימודים אישית
40	תחומי אחריות מורים מקצועיים
41	טבלה להערכה מעצבת/מסכמת
43	שאלון להערכת תל"א
	<u>חלק ד: השתלבות</u>
45	"תהליך של שילוב" - מודל
48	מערכת שעות לתלמיד המשתלב
49	מערכת שעות לבקרה ולמעקב אחר תלמידים משתלבים
50	סיכום והערכת השילוב

מבוא

מורה יקר/ה

לפניך אוגדן לארגון מידע ובניית תכנית לימודים כיתתית ותכנית אישית. אוגדן זה נבנה ותוכנן על מנת לסייע למורי החינוך המיוחד בבניית התל"א, עם השותפים לתהליך החינוכי והטיפול בכיתות החינוך המיוחד.

תכנון לימודים במסגרות לחינוך מיוחד הוא תהליך מורכב בשל השונות הרבה הקיימת בין התלמידים. מטרת התהליך, לקדם את התלמידים מבחינה אקדמית, חברתית ורגשית ולהכינם לחיים עתידיים כבוגרים המשתלבים ומשתתפים בחברה ובקהילה (מתוך תמצית של טיוטת חוזר מנכ"ל, תכנון לימודים בבית ספר לחינוך מיוחד, תשס"ז, דליה טל- מפקחת ארצית על תכנון פדגוגי בח"מ, דורית לשם- מדריכה ארצית וחברי הועדה לתכנון לימודים בח"מ).

מרכיבים חשובים בתכנון הלימודים הינם בניית תל"כ (תכנית לימודים כיתתית) ובניית תל"א (תכנית לימודים אישית). בניית תל"כ מחייבת הכרות מעמיקה עם תכניות הלימודים בחינוך הרגיל תוך ביצוע התאמות, שינויים וחלופות בהתאם ליכולותיו של התלמיד.

בניית התל"א מחייבת בנוסף, הכרות מעמיקה עם התלמיד על מוקדי הכוח שלו והמוקדים לחיזוק, וכן קשר של שותפות עם ההורים. תכניות הלימודים האישיות של התלמידים ותכנית הלימודים הכיתתית, נותנות מענה מקצועי לצרכיהם של התלמידים ומגדירות לצוותים החינוכיים את מטרות העבודה.

אנו רואות בתכנון למידה מיטבי ומותאם לצרכי התלמידים, נדבך חשוב בצמצום הפערים וקידום ההישגים של התלמידים עם הצרכים המיוחדים במסגרות החינוך המיוחד ובשילוב. תכנון לימודים מותאם יקדם את התלמיד ויאפשר לו להשתלב עד כמה שניתן בסביבה החינוכית-חברתית שאליה הוא שייך.

יש לציין כי האוגדן הינו מודולרי ומבוסס על אוגדן קודם שנבנה ע"י מדריכות מתי"א חולון, ויש בו מקום לתוספות של מרכיבים שיבטאו את הצרכים הייחודיים של התלמידים, והמאפיינים הייחודיים של עבודת מחנכת הכיתה והצוות הבין מקצועי בבית הספר. האוגדן עודכן והותאם לשפה העכשווית ולתפיסת המתי"א והאגף לחינוך מיוחד. אנו מזמינות את כל המורים העושים שימוש באוגדן לשלוח אלינו הצעות לתוספות ושינויים.

תודה גדולה למורי החינוך המיוחד ולצוות מדריכות בתי הספר ובראשותן הרכזות מירה האוספאטר ומירב אש על החשיבה, התכנון והעריכה של אוגדן זה.

בברכה לעבודה חינוכית פורייה.

דר' אורלי אללוף
מנהלת מתי"א

מרב שטרית
מפקחת חינוך מיוחד

תל"כ -

תכנית לימודים כיתתית

מהי תכנית לימודים כיתתית?

מערכת שעות לימוד כיתתית

מבנה תכנית הלימודים הכיתתית

דוגמאות לטבלאות תל"כ

מהי תכנית לימודים כיתתית?

תכנית שנתית המתארת את העשייה הכיתתית בכללותה לאורך שבוע הלימודים ובמהלך השנה, בהתייחס למקצועות הלימוד, תחומי הלימוד/טיפול ומוקדי הפעילות של הכיתה כקבוצה ושל יחידים בתוכה (מתוך מתנייה תשע"ו).

קהל יעד

- כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים.
- כיתות בבתי ספר לחינוך מיוחד.

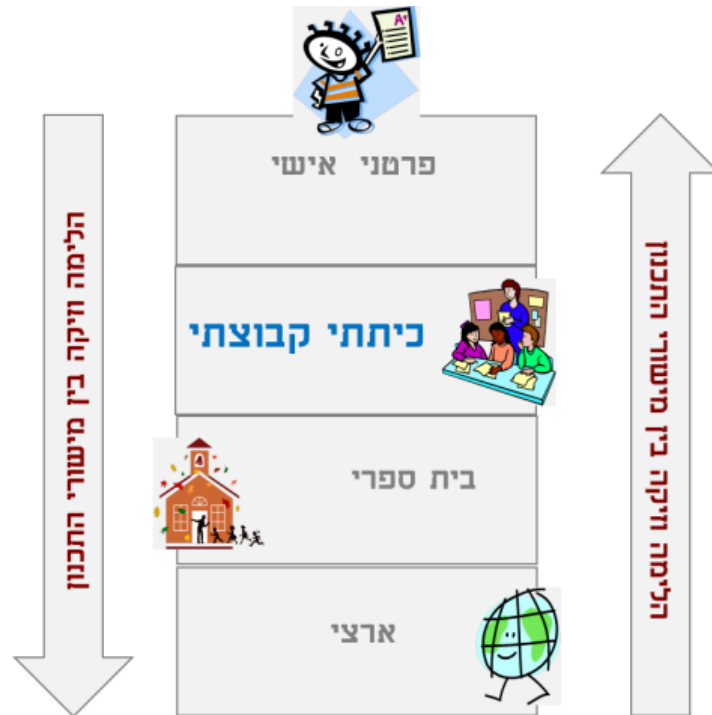
פיתוח התכנית

- צוות הכיתה באחריות המחנכת, בשיתוף צוות בין מקצועי בביה"ס וגורמי הדרכה יבנה תכנית לימודים כיתתית בהלימה לתכניות הלימודים הרגילות בשכבת הגיל, תוך התאמה למאפייני התפקוד של תלמידי הכיתה ובתוספת נושאים מתחומי ההכנה לחיים המתאימים לכיתה, כגון: חינוך לתרבות פנאי, שימוש במשאבים קהילתיים, חינוך לחיי עבודה, חינוך מיני-חברתי, סנגור עצמי...
- תכנון הלימודים יתועד במסמך (בתוך תיק כיתה) שיהווה את תכנית הלימודים הכיתתית.

תכנית הלימודים הכיתתית מתבססת על המקורות הבאים:

1. תכניות לימודים ארציות במקצועות השונים (לחינוך הרגיל והמיוחד) ודגשים שנתיים. http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/tochniyot_limudim/Portal
2. המקצועות, הנושאים ויעדי ההוראה של ביה"ס כפי שמופיעים בתכנית הלימודים הבית ספרית (תלב"ס) לשכבת הגיל.
3. צרכי התלמידים כקבוצה, בהתבסס על תכניות לימודים אישיות, מיפויים כיתתיים ומקורות נוספים (הורים, קהילה).
4. טיוטת חוזר מנכ"ל בנושא תכנון לימודים המפרטת עקרונות לתכנון לימודים בכתות ע"פ מאפייני המסגרת.
5. החוברת: הגדרות וקריטריונים להכנת תכניות הוראה לחינוך המיוחד (האגף לח"מ ואגף ת"ל, תשס"ב).

להלן תרשים הממחיש את מישורי התכנון של תכנית הוראה (מתוך 'תכנית הוראה בחינוך המיוחד, יעל בכר)

מבנה התל"כ

מסמכי תכנית הלימודים הכיתתית יאוגדו בתיק כיתה הכולל:

- רקע על התלמידים ומאפייני התפקוד של כל תלמידי הכיתה.
- רשימת נושאים, מקצועות ופעילויות כיתתיות.
- תכניות הוראה כיתתיות במקצועות ופעילויות כיתתיות.
- מערכת שעות.
- פריסת המקצועות, הפעילויות והטיפולים לאורך כל יום במהלך שבוע הלימודים, תוך הקצאת ש"ש לכל מקצוע.
- ציון הרכב הלומדים בכל מקצוע/פעילות/טיפול: מליאה, קבוצות ו/או פרטני (גם אם מתקיימים במקביל באותו שיעור).
- בעלי תפקידים בכל מקצוע/פעילות/טיפול בהרכבי הלומדים השונים.
- הערכה – כלי הערכה המופעלים בכיתה ומיפויים כיתתיים בעקבות תהליכי הערכה.
- מפת יעדים במקצועות עיקריים, המרכזת יעדים משותפים לקבוצות תלמידים.

מערכת שעות לימוד כיתתית

בִּי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי	
						שיעור 1
						שיעור 2
						שיעור 3
						שיעור 4
						שיעור 5
						שיעור 6
						שיעור 7

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית

תל"כ לשנה"ל _____ בי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____

כישורי חיים	זה"ב	מולדת/ גאוגרפיה	תנ"ך	אנגלית	מדעים	מתמטיקה והנדסה	חינוך לשוני	
								ספטמבר (__ ימי לימוד)
								אוקטובר (__ ימי לימוד)
								נובמבר (__ ימי לימוד)
								דצמבר (__ ימי לימוד)
								ינואר (__ ימי לימוד)

*מקצועות הלימוד יותאמו לשכבת הגיל.

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית

תל"כ לשנה"ל _____ בי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____

היסטוריה	זה"ב	מולדת/ גאוגרפיה	תנ"ך	אנגלית	מדעים	מתמטיקה והנדסה	חינוך לשוני	
								פברואר (ימי לימוד)
								מרץ (ימי לימוד)
								אפריל (ימי לימוד)
								מאי (ימי לימוד)
								יוני (ימי לימוד)

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית חודשית

תל"כ לחודש _____ בי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____ שנה"ל _____

כישורי חיים	זה"ב	מולדת/ גאוגרפיה	תנ"ך	אנגלית	מדעים	מתמטיקה והנדסה	חינוך לשוני	
								שבוע 1
								שבוע 2
								שבוע 3
								שבוע 4

*מקצועות הלימוד יותאמו לשכבת הגיל.

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית לפי מקצוע

תל"כ למקצוע _____ בי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____ שנה"ל _____

חודש	נושא/ים	מושגים מרכזיים	אסטרטגיות/ מיומנויות	חומרי הוראה (ספרים, חוברות, אתרים)	דרכי הערכה (עבודות הגשה, מבחנים, מטלות ביצוע, תלקיט ועוד)
ספטמבר					
אוקטובר					
נובמבר					
דצמבר					
ינואר					

דרכי הערכה (עבודות הגשה, מבחנים, מטלות ביצוע, תלקיט ועוד)	חומרי הוראה (ספרים, חוברות, אתרים)	אסטרטגיות/ מיומנויות	מושגים מרכזיים	נושא/ים	חודש
					פברואר
					מרץ
					אפריל
					מאי
					יוני

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית שנתית בחינוך לשוני - יסודי

בי"ס _____ כיתה _____ מחנכת _____ שנה"ל _____

ינואר (__ ימי לימוד)	דצמבר (__ ימי לימוד)	נובמבר (__ ימי לימוד)	אוקטובר (__ ימי לימוד)	אוגוסט-ספטמבר (__ ימי לימוד)	חודש
ערך שבט : אחריות	ערך טבת : ניהול קונפליקטים	ערך כסלו : שונות	ערך חשוון : מעורבות חברתית	ערך תשרי : שיתוף והשתתפות	עוגן הקשרי : נושא לימוד, ערך החודש, בעיה, תופעה, חג, עונה, אירוע חגיגי וכו'...
					מערך הערכה : מבחן / משימת כתיבה ארוכת טווח
					יחידות הוראה
					נושאים שנתיים / מצעד הספרים / ייחודו של יוצר (מסלול ספרותי)
					יצירות ליבה בספרות
					כתיבה
					לשון

יוני (__ ימי לימוד)	מאי (__ ימי לימוד)	אפריל (__ ימי לימוד)	מרץ (__ ימי לימוד)	פברואר (__ ימי לימוד)	חודש
ערך תמוז : בטחון ובטיחות	ערך סיון : עבודת צוות	ערך אייר : כבוד	ערך ניסן : אחדות ושונות	ערך אדר : נתינה	עוגן הקשרי: נושא לימוד, ערך החודש (מפתח הלי"ב), בעיה, תופעה, חג, עונה, אירוע חגיגי וכו'...
					מערך הערכה: מבחן / משימת כתיבה ארוכת טווח
					יחידות הוראה
					נושאים שנתיים / מצעד הספרים / ייחודו של יוצר (מסלול ספרותי)
					יצירות ליבה בספרות
					כתיבה
					לשון

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית בעברית – חטיבת ביניים

הבעה בע"פ			הבעה בכתב			אוצר מילים			הבנת הנקרא			
קבוצה 3	קבוצה 2	קבוצה 1	קבוצה 3	קבוצה 2	קבוצה 1	קבוצה 3	קבוצה 2	קבוצה 1	קבוצה 3	קבוצה 2	קבוצה 1	
												אוקטובר ספטמבר
												דצמבר נובמבר
												פברואר ינואר
												מרץ אפריל
												יוני מאי

* הטבלה נבנתה בהתאם לתכניות הלימודים בעברית לחטיבת הביניים בהתאמה לחינוך המיוחד.

דוגמא לטבלת תכנון לימודים כיתתית בעברית – חטיבת ביניים

	הבנת הנשמע			קריאה (שטף ודיוק)**			לשון ומטה לשון			שילוב מיומנויות בתחומי דעת שונים		
	קבוצה 1	קבוצה 2	קבוצה 3	קבוצה 1	קבוצה 2	קבוצה 3	קבוצה 1	קבוצה 2	קבוצה 3	קבוצה 1	קבוצה 2	קבוצה 3
אוקטובר ספטמבר												
דצמבר נובמבר												
פברואר ינואר												
אפריל מרץ												
יוני מאי												

* הטבלה נבנתה בהתאם לתכניות הלימודים בעברית לחטיבת הביניים בהתאמה לחינוך המיוחד.
 ** במידה וקיימים תלמידים שאינם קוראים בשטף ובדיוק מיטביים.

מפה תפקודית / מפת יעדים בחינוך הלשוני

לכיתה: _____ מחנכת: _____ שנה"ל: _____ בי"ס _____

הישג 4: ידע לשוני	שמות התלמידים	הישג 3: קריאה	שמות התלמידים	הישג 2: כתיבה	שמות התלמידים	הישג 1: האזנה ודיבור	שמות התלמידים	רמת תפקוד
								מ ת ח י ל י ס
								ב י נ י ס
								מ ת ק ד מ י ס

מפרופיל תלמיד לתכנית עבודה

מהו פרופיל תלמיד?

מידע אישי על התלמיד

פרופיל תלמיד ביסודי – כיתת חנ"מ (טבלה ריקה)

מחונן למורה לבניית פרופיל תלמיד ביסודי

פרופיל תלמיד בחט"ב – כיתת חנ"מ (טבלה ריקה)

מחונן למורה לבניית פרופיל תלמיד בחט"ב

מהו פרופיל תלמיד?

מטרתו של הפרופיל הינה לתאר את רמת תפקודו של התלמיד בתחומים השונים. הפרופיל מאפשר העמקה והרחבה של ההכרות עם יכולות הלומד ומהווה בסיס לכתיבת מטרות תכנית הלימודים האישית.

מאפייני פרופיל תלמיד (מתוך חוזר מנכ"ל נח' 7 1998):

- הפרופיל יתייחס לתחומי התפקוד של התלמיד כדלקמן: התחום הקוגניטיבי, התחום הלימודי, התחום ההתנהגותי-הרגשי, התחום החברתי, התחום החושי, התחום המוטורי, התחום התקשורתי-השפתי והתחום של כישורי חיים (עצמאות אישית, הכנה לחיי בוגר והכנה לתעסוקה וכד').
- בכל אחד מתחומי התפקוד בפרופיל יתוארו הן מוקדי הכוח של התלמיד והן המוקדים לחיזוק.
- תיאור רמת תפקודו של התלמיד בפרופיל יהיה מבוסס על: אבחונים והערכות שנערכו במסגרת החינוכית לקראת הכנת התכנית האישית (לדוגמא: הערכה תפקודית בקריאה וכתיבה, מיפוי חברתי), מידע שהתקבל מההורים, מידע שהתקבל מהתלמיד, מידע זמין מגורמים אחרים, כמו למשל שירות פסיכולוגי חינוכי או גורמים רפואיים, מידע מטופס ההחלטה של ועדת השמה ועוד.

תאריך: _____

מידע אישי על התלמיד

שם התלמיד: _____ כיתה: _____ בי"ס: _____

משך זמן ההכרות עם התלמיד: _____

מסמכים אבחונים ומידע

מצ"ב כן/לא	ממצאים/ המלצות	שם מאבחן/ מטפל	מסגרת האבחון/ טיפול	תאריך	אבחונים וטיפולים
					דידקטי
					פסיכולוגי
					פסיכיאטרי
					נוירולוגי
					ק. תקשורת
					טיפול רגשי
					ריפוי בעיסוק
					ניתוח התנהגות
					הוראה מתקנת
					בדיקת ראייה
					בדיקת שמיעה
					אחר _____

פרופיל תלמיד ביסודי - כיתת חנ"מ - תיאור תפקוד תלמיד

שם התלמיד/ה: _____ כיתה: _____ בי"ס: _____ שנה"ל: _____

תחום	מוקדי כח	מוקדים לחיזוק
רקע כללי		
קוגניטיבי		
חינוך לשוני	ניצני אוריינות	
	האזנה ודיבור	
	כתיבה והבעה בכתב	
	קריאה והפקת משמעות	
	ידע לשוני	
	מוכנות בחשבון	
	תחום המספרים, קריאה וכתביה מבנה עשרוני	
מתמטיקה	ארבע פעולות חשבון בעיות מילוליות שברים	
	גיאומטריה	
	אלגברה	
שיעורים מקצועיים		
הרגלי למידה		
התנהגותי רגשי		
תקשורתי		
חברתי		
כישורי חיים		

לימודי (ציונים + תיאור תפקוד)

מידע נוסף על התלמיד:

מערך תמיכה	
	גורמים מטפלים בביה"ס ובקהילה
	טכנולוגיה מסייעת
	נגישות
	התאמות בדרכי הבחנות
	אחר

מחווון למורה לבניית פרופיל תלמיד ביסודי – כיתה חנ"מ

תחום	נקודות אפשריות להתייחסות	מקורות מידע להיגדים לצורך הגדרת מוקדי כח ומוקדים לחיזוק
רקע כללי	גיל, כיתה, מקום במשפחה, אפיון לקות, תחומי עניין ועוד	היכרות עם התלמיד, איסוף מידע ממקורות שונים כגון: הורים, דוחות מטפלים, שיחות אישיות וכו'
קוגניטיבי	חשיבה ביצועית, חשיבה מילולית, תפיסות (חזותית שמיעתית), זיכרון, תפקודי קשב וריכוז	אבחונים פורמאליים ובתלי פורמאליים, דוחות טיפוליים, תצפיות ועוד
חינוך לשוני	ניצני אוריינות	זיהוי השם, העתקת השם, כתיבה פונטית, הבחנה בסמלים גרפיים, הבחנה בין אותיות למספרים, הכרת רצף האותיות בע"פ/בשיר/באופן חזותי, זיהוי אותיות השם, שיום אותיות השם, הבנת הקשר בין צורת האות לצליל שמייצגת. מודעות פונולוגית: זיהוי עיצור פותח במילה, זיהוי עיצור סוגר במילה, חריזה, פירוק מילה להברות, מיזוג צלילים למילה.
	האזנה ודיבור	הבעה בע"פ (משלב לשוני: אוצר מילים, סוג משפט, רצף, לכידות, מבנה ועוד), שחזור מידע שמיעתי. הבנת הנשמע על פי שלוש רמות חשיבה (מפורשת-גלוי, משתמעת-סמוי, הערכה ויישום)
	כתיבה והבעה בכתב	שימוש בכלי כתיבה -עיצוב אותיות דפוס/כתב וספרות, כיוונים, התארגנות בדף, רווחים, מידת הקריאות, קצב. - העתקה - שגיאות כתיב (פונטית, אורתוגרפית) - הבעה בכתב (תוכן, מבנה, לשון, תחביר): <ul style="list-style-type: none"> כתיבת טקסטים למטרות שונות בהתאם לתכנית הלימודים – סיפור, חוויה, דיווח, המלצה, הוראות, הבעת עמדה, סיכום, רפלקציה... כתיבת משפטים פשוטים ומורכבים שימוש נכון בסימני פיסוק שמירה על רצף בין משפטים ופסקאות לכידות, ניסוח, אוצר מילים
	קריאה והפקת משמעות	פענוח (ידע אותיות, תנועות, מודעות פונולוגית) -שטף ודיוק -הבנת הנקרא – הבנה/הפקת משמעות של טקסט (מפורשת- גלוי, משתמעת- סמוי, הערכה ויישום).
	ידע לשוני	ידע אורתוגרפי, ידע לקסיקאלי, ידע מורפולוגי, ידע סמנטי, ידע פונולוגי, ידע פרגמאטי. הכרה והבנה של המערכת הלשונית- מבנים, תופעות ותהליכים בלשון (סימני פיסוק, שורשים, זכר נקבה, יחיד רבים, פעלים, תארים, שמות וכו')
מתמטיקה	מוכנות בחשבון	על פי מיפויים של מתי"א חולון לכיתה א, ו היגדים מתוך: תכנית הלימודים במתמטיקה לבי"ס יסודי: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudim/Math_Yesodi/PDF מסמך ציוני הדרך: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudim/Math_Yesodi/Tzyunei/Derech מסמך התאמת תכנית הלימודים במתמטיקה של בית הספר היסודי לתלמידי החינוך המיוחד: http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/matematika/mismach_hatamot.pdf
	תחום המספרים קריאה וכתיבה	
	מבנה עשרוני	
	ארבע פעולות חשבון	
	בעיות מילוליות	
	שברים	
	גיאומטריה	
אלגברה		
מקצועיים		<ul style="list-style-type: none"> - תכניות לימודים במקצועות השונים. - היגדים המתייחסים לתלמידאות מתוך התעודה הבית ספרית. - היגדים מתוך התלב"ס והתל"כ.

תחום	נקודות אפשריות להתייחסות	מקורות מידע להיגדים לצורך הגדרת מוקדי כח ומוקדים לחיזוק
הרגלי למידה	כישורים ניהוליים: ניהול זמן, הגעה בזמן וביקור סדיר, התארגנות, הבאה והוצאת ציוד, תכנון – סדר הפעולות, התמדה בביצוע משימה לאורך זמן, קצב עבודה, הערכה ובקרה. עצמאות בלמידה: עבודה באופן עצמאי, ביצוע משימות בכיתה ובבית. קשב, מוטיבציה, עניין בלמידה, עבודה בקבוצה, השתתפות, רמה ו/ סוג תיווך/סיוע נדרשים וכו'	<ul style="list-style-type: none"> - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו - היגדים המתייחסים לתלמידאות מתוך התעודה הבית ספרית.
התנהגותי רגשי	הבעה/הבנה של רגשות, מודעות לקשיים ולכוחות, בטחון עצמי, התמודדות עם מצבי תסכול/הצלחה/הפסד, פתרון בעיות, קבלת סמכות וגבולות, התנהגות ביחס לחוקי ביה"ס, יחס לצוות ולילדים	<ul style="list-style-type: none"> - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו
תקשורת	כישורי שיח – חוקי שיח: השתתפות בשיחה תוך הקשבה והשתלבות בדיבור על פי המוסכס, פרשנות והערכה של התנהגותו הבלתי מילולית של הדובר, התאמת נימת הדיבור ועוצמת הקול, התאמת משלב לשוני. * ראה הישגים נדרשים בחינוך לשוני לחינוך המיוחד – הישג 1	<ul style="list-style-type: none"> - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו - הישג 1: האזנה ודיבור – כשירות תקשורתית <p>http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Special/TichnunVeTochniyotLimudim/TochniotLimudim/Ishoni.htm</p>
חברתי	משחק - השתלבות במשחק על פי החוקים והכללים, פעילות בהפסקות, קשר עם ילדים ומבוגרים, יצירת קשרים חברתיים, פתרון בעיות חברתיות, מקום בחברת הילדים, קבלת האחר, הבנת סיטואציות חברתיות	<ul style="list-style-type: none"> - היגדים מתוך מיפוי חברתי מתי"א חולון - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו
כישורי חיים	<p>מתוך עשרת תחומי הכנה לחיים (יש להתייחס לסביבת הפעילות, תחום העיסוק, דרישות הפעילות, מיומנויות נדרשות):</p> <ol style="list-style-type: none"> טיפול עצמי/עצמאות אישית אכילה, לבוש, הופעה חיצונית, ניקיון אישי, טיפול בצרכים אישיים, היגיינה בית ומשפחה ניהול משק בית- תפקוד יום יומי בתוך הבית: ניקיון הבית, כביסה, שמירה על רכוש, הכנת ארוחות, תכנון ועריכת קניות, התנהגות בבית ויחסי שכנות, בטיחות בבית ולוח זמנים יומי קשר בין אישי חברתי יחסי גומלין חברתיים, נורמות וערכים חברתיים, תקשורת הולמת, ביטוי אישי שימוש במשאבים קהילתיים מעורבות בקהילה, ניעות בקהילה (גישה לאמצעי תחבורה רכבות, אוטובוסים וכו'), מתקנים בקהילה (פארקים, בית ספר, ספריות, מרכזי דת, רחובות, מדרכות, תיאטרון) גישה לשירותי חרום (משטרה מגן דוד וכו') גישה לשירותים פרטיים (שרותי כבלים, שירותים ציבוריים: טלפון, מים, וכו') גישה לרשויות וכו' בריאות ובטחון תזונה נכונה, זיהוי מחלות- טיפול ומניעה, מילוי צרכים בסיסיים, בטחון בסיסי, בריאות גופנית, בריאות נפשית, הפעלת מכשירים ידע והשכלה רכישת מיומנויות אקדמיות ומעשיות (פונקציונאליות) במושגים של חיים עצמאיים והשכלה. (ראה פרוט גם במסמך הליבה של האגף לחינוך מיוחד), נגישות לסביבות לימודיות עולם העבודה מיומנויות וכישורים תוך אישיים ובין אישיים הקשורים לעולם העבודה. לדוגמא: התנהגות והרגלי עבודה הולמים, יחסי עובד מעסיק תכונות של אדם עובד, שכר=תגמול, ראיון עבודה, חיפוש מצליחה והתמדה בעבודה. נחישות עצמית וסגור עצמי בחירה, הצבת מטרות וביצוען, עמידה על הזכויות, לימוד וביצוע לוח זמנים, מודעות למניעים אישיים, פניה לעזרה בעת הצורך, התמודדות עם מצבים מוכרים וחדשים, אסרטיביות והגנה עצמית, השתייכות והשתתפות הארגוני תמיכה וסגור, שירותים משפטיים. פנאי תרבות צפייה בטלוויזיה, מקומות בילוי, מרכזי בילוי, מרכזים קהילתיים, יחסים עם חברים, העדפות אישיות וביטויים בחוגים, תרבות קריאה (פעילויות בבית, פעילויות בחוץ, פעילויות שכונתיות / קהילתיות, השתתפות באירועים) חינוך מיני חברתי פרוט בהתאם לתכנית הלימודים של האגף לתכניות לימודים ואגף חינוך מיוחד 	<ul style="list-style-type: none"> - כישורי חיים- מתי"א חולון - כישורי חיים- מתווה לתכנון ולהפעלת תכנית בית ספרית <p>http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/9/9-4/HoraotKeva/H-2011-4b-9-4-9.htm</p> <ul style="list-style-type: none"> - מסמך התאמות לחינוך מיוחד - תכנית "ל"ב 21" – לקראת בגרות, לחינוך המיוחד, תשנ"ט - תכנית מעברים - מסמך מתנ"ה - כלי הערכה ואבחון של אנשי מקצועות הבריאות

מקורות מידע להיגדים לצורך הגדרת מוקדי כח ומוקדים לחיזוק	נקודות אפשריות להתייחסות		תחום
	הוראה מתקנת, שעות פרטנית, טיפולים פרא-רפואיים, סייעת, מורים פרטיים, חוגים וכד'	גורמים מטפלים בביה"ס ובקהילה	מערך תמיכה
	שימוש באייפד, מחשב נייד, טלפון סלולארי...	טכנולוגיה מסייעת	
	התאמות סביבתיות ומבניות, עזרים, מכשירים שונים (משקפיים, מכשיר שמיעה, סדים, אביזרי הליכה, התאמות פיזיות, טיול מונגש, אוטובוס מונגש, מעלית, רמפה וכד'...)	נגישות	
התאמות בתהליכי הערכה לתלמידים עם צרכים מיוחדים ברצף הגילאים אגף א חנ"מ 2018 http://meyda.education.gov.il/files/special/pedagogogy/accommodation1.pdf		התאמות בדרכי הבחנות	

פרופיל תלמיד בחט"ב – כיתת חנ"מ - תיאור תפקוד תלמיד

שם התלמיד/ה: _____ כיתה: _____ בי"ס: _____ שנה"ל: _____

מוקדים לחיזוק		מוקדי כח		תחום	
				רקע כללי	
				קוגניטיבי	
				שיעורים מקצועיים (ציונים + תפקוד)	
					האזנה ודיבור (הבנת הנשמע והבעה בע"פ)
					כתיבה והבעה בכתב
					קריאה והפקת משמעות (הבנת נקרא)
					ידע לשוני
					תחומים: אלגברי מספרי גיאומטרי
					אנגלית
					היסטוריה
					ספרות
					תנ"ך
				מדעים	
				ספורט	
				הרגלי למידה	
				התנהגותי רגשי	
				תקשורתי	
				חברתי	
				כישורי חיים	

מידע נוסף על התלמיד:

מערך תמיכה	
	גורמים מטפלים בביה"ס ובקהילה
	טכנולוגיה מסייעת
	נגישות
	התאמות בדרכי הבחנות
	אחר

מחווון למורה לבניית פרופיל תלמיד בחט"ב – כיתת חנ"מ

תחום	נקודות אפשריות להתייחסות	מקורות מידע להיגדים לצורך הגדרת מוקדי כח ומוקדים לחיזוק
רקע כללי	גיל, כיתה, מקום במשפחה, אפיון לקות, תחומי עניין ועוד	היכרות עם התלמיד, איסוף מידע ממקורות שונים כגון: הורים, דוחות מטפלים, שיחות אישיות וכו'
קוגניטיבי	חשיבה ביצועית, חשיבה מילולית, תפיסות (חזותית שמיעתית), זיכרון, תפקודי קשב וריכוז	אבחונים פורמאליים ובלתי פורמאליים, דוחות טיפוליים, תצפיות ועוד
חינוך לשוני	הבעה בע"פ (משלב לשוני: אוצר מילים, סוג משפט, רצף, לכידות, מבנה ועוד), שחזור מידע שמיעתי. הבנת הנשמע על פי שלוש רמות חשיבה (מפורשת- גלוי, משתמעת- סמוי, הערכה ויישום)	מכיתה ב'-ח': הערכה תפקודית בקריאה וכתובה מתי"א חולון. בנק היגדים מתוך: תכנית הלימודים בחינוך לשוני- ציוני דרך והישגים נדרשים http://cms.education.gov.il/educationcms/units/tochniyot_limudim/chinuch_leshoni/tochnitlim/udim/hesegim/heiseg8.htm חינוך לשוני עברית ט', י' http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/oryanut/LeshoniHeb מסמך ההתאמות לח"מ – מדריך להטמעת החינוך הלשוני בחינוך המיוחד. פרק שני: מערך ההישגים הנדרשים בחינוך הלשוני http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Special/TichnunVeTochniyotLimudim/TochnitLimudim/lshoni.htm
	שימוש בכלי כתיבה - עיצוב אותיות דפוס/כתב וספרות, כיוונים, התארגנות בדף, רווחים, מידת הקריאות, קצב. - העתקה - שגיאות כתיב (פונטית, אורתוגרפית) - הבעה בכתב (תוכן, מבנה, לשון, תחביר):	מסמך ההתאמות לח"מ – מדריך להטמעת החינוך הלשוני בחינוך המיוחד. פרק שני: מערך ההישגים הנדרשים בחינוך הלשוני
	כתיבת טקסטים למטרות שונות בהתאם לתכנית הלימודים – סיפור, חוויה, דיווח, המלצה, הוראות, הבעת עמדה, סיכום, רפלקציה... כתיבת משפטים פשוטים ומורכבים שימוש נכון בסימני פיסוק שמירה על רצף בין משפטים ופסקאות לכידות, ניסוח, אוצר מילים	מסמך ההתאמות לח"מ – מדריך להטמעת החינוך הלשוני בחינוך המיוחד. פרק שני: מערך ההישגים הנדרשים בחינוך הלשוני
	פגנוח (ידע אותיות, תנועות, מודעות פונולוגית) – שטף ודיוק - הבנת הנקרא – הבנה/הפקת משמעות של טקסט (מפורשת- גלוי, משתמעת- סמוי, הערכה ויישום)	מסמך ההתאמות לח"מ – מדריך להטמעת החינוך הלשוני בחינוך המיוחד. פרק שני: מערך ההישגים הנדרשים בחינוך הלשוני
ידע לשוני	ידע אורתוגרפי, ידע לקסיקאלי, ידע מורפולוגי, ידע סמנטי, ידע פונולוגי, ידע פרגמאטי הכרה והבנה של המערכת הלשונית- מבנים, תופעות ותהליכים בלשון (סימני פיסוק, שורשים, זכר נקבה, יחיד רבים, פעלים, תארים, שמות וכו')	מסמך מתנ"ה - פרק המתייחס להוראת שפת אם והחינוך המיוחד
מתמטיקה	תחומים: אלגברי מספרי גיאומטרי	על פי מיפויים של מתי"א חולון לכיתה ו-ז-ט' -היגדים מתוך: תכנית הלימודים במתמטיקה לבי"ס יסודי: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudim/Math_Yesodi/PDF מסמך ציוני הדרך: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudim/Math_Yesodi/TzyuneiDerech מסמך התאמות תכנית הלימודים במתמטיקה של בית הספר היסודי לתלמידי החינוך המיוחד: http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/matematika/mismach_hatamot.pdf תכנית הלימודים במתמטיקה לחט"ב וחטיבה עליונה: http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Matematika/ChativatBeinayim
מקצועיים	אנגלית היסטוריה ספרות תנ"ך מדעים ספורט	תכניות לימודים במקצועות השונים. - היגדים המתייחסים לתלמידאות מתוך התעודה הבית ספרית. - היגדים מתוך התל"כ והתל"כ.
הרגלי למידה	*כישורים ניהוליים: ניהול זמן, הגעה בזמן וביקור סדר, התארגנות, הבאה והוצאת ציוד, תכנון – סדר הפעולות, התמדה בביצוע משימה לאורך זמן, קצב עבודה, הערכה ובקרה. *עצמאות בלמידה: עבודה באופן עצמאי, ביצוע משימות בכיתה ובבית. *קשב, מוטיבציה, עניין בלמידה, עבודה בקבוצה, השתתפות, רמה ו/ סוג תיווך/סיוע נדרשים וכו'	- היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו - היגדים המתייחסים לתלמידאות מתוך התעודה הבית ספרית.
התנהגותי רגשי	הבעה/הבנה של רגשות, מודעות לקשיים ולכוחות, בטחון עצמי, התמודדות עם מצבי תסכול/הצלחה/הפסד, פתרון בעיות, קבלת סמכות וגבולות, התנהגות ביחס לחוקי ביה"ס, יחס לצוות ולילדים	- היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ: מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו

מקורות מידע להיגדים לצורך הגדרת מוקדי כח ומוקדים לחיזוק	נקודות אפשריות להתייחסות	תחום
<ul style="list-style-type: none"> - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ : מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו - הישג 1: האזנה ודיבור – כשירות תקשורתית http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Special/TichnunVeTochniyotLimudim/TochniotLimudim/Ishoni.htm 	<p>כישורי שיח – חוקי שיח: השתתפות בשיחה תוך הקשבה והשתלבות בדיבור על פי המוסכס, פרשנות והערכה של התנהגותו הבלתי מילולית של הדובר, התאמת נימת הדיבור ועוצמת הקול, התאמת משלב לשוני.</p> <p>* ראה הישגים נדרשים בחינוך לשוני לחינוך המיוחד – הישג 1</p>	תקשורת
<ul style="list-style-type: none"> - מיפוי חברתי מתי"א חולון - היגדים מתוך אוגדן תל"א תל"כ : מתי"א מעלה והר - היגדים מתוך כלי להערכת תפקוד מתי"א במעגין - היגדים מתוך אוגדן לבניית פרופיל מתי"א יחדיו 	<p>משחק - השתלבות במשחק על פי החוקים והכללים, פעילות בהפסקות, קשר עם ילדים ומבוגרים, יצירת קשרים חברתיים, פתרון בעיות חברתיות, מקום בחברת הילדים, קבלת האחר, הבנת סיטואציות חברתיות</p>	חברתי
<ul style="list-style-type: none"> - כישורי חיים- מתווה לתכנון ולהפעלת תכנית בית ספרית http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/9/9-4/HoraotKeva/H-2011-4b-9-4-9.htm - מסמך התאמות לחינוך מיוחד - תכנית "ל"ב 21" – לקראת בגרות, לחינוך המיוחד, תשנ"ט - תכנית מעברים - מסמך מתנ"ה - כליי הערכה ואבחון של אנשי מקצועות הבריאות 	<p>מתוך עשרת תחומי הכנה לחיים (יש להתייחס לסביבת הפעילות, תחום העיסוק, דרישות הפעילות, מיומנויות נדרשות):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. טיפול עצמי/עצמאות אישית אכילה, לבוש, הופעה חיצונית, ניקיון אישי, טיפול בצרכים אישיים, היגיינה. 2. בית ומשפחה ניהול משק בית- תפקוד יום יומי בתוך הבית: ניקיון הבית, כביסה, שמירה על רכוש, הכנת ארוחות, תכנון ועריכת קניות, התנהגות בבית ויחסי שכנות, בטיחות בבית ולוח זמנים יומי. 3. קשר בין אישי חברתי יחסי גומלין חברתיים, נורמות וערכים חברתיים, תקשורת הולמת, ביטוי אישי. 4. שימוש במשאבים קהילתיים מעורבות בקהילה, ניעות בקהילה (גישה לאמצעי תחבורה רכבות, אוטובוסים וכו'), מתקנים בקהילה (פארקים, בית ספר, ספריות, מרכזי דת, רחובות, מדרכות, תיאטרון) גישה לשירותי חרום (משטרה מגן דוד וכו') גישה לשירותים פרטיים (שירותי כבלים, שירותים ציבוריים: טלפון, מים, וכו') גישה לרשויות וכו' 5. בריאות ובטחון תזונה נכונה, זיהוי מחלות- טיפול ומניעה, מילוי צרכים בסיסיים, בטחון בסיסי, בריאות גופנית, בריאות נפשית, הפעלת מכשירים. 6. ידע והשכלה רכישת מיומנויות אקדמיות ומעשיות (פונקציונאליות) במושגים של חיים עצמאיים והשכלה. (ראה פרוט גם במסמך הליבה של האגף לחינוך מיוחד), גישות לסביבות לימודיות. 7. עולם העבודה מיומנויות וכישורים תוך אישיים ובין אישיים הקשורים לעולם העבודה. לדוגמא: התנהגות והרגלי עבודה הולמים, יחסי עובד מעסיק תכונות של אדם עובד, שכר=תגמול, ראיון עבודה, חיפוש מציאה והתמדה בעבודה. 8. נחישות עצמית וסגור עצמי בחירה, הצבת מטרות וביצוען, עמידה על הזכויות, לימוד וביצוע לוח זמנים, מודעות למניעים אישיים, פניה לעזרה בעת הצורך, התמודדות עם מצבים מוכרים וחדשים, אסרטיביות והגנה עצמית, השתייכות והשתתפות הארגוני תמיכה וסגור, שירותים משפטיים. 9. פנאי תרבות צפייה בטלוויזיה, מקומות בילוי, מרכזי בילוי, מרכזים קהילתיים, יחסים עם חברים, העדפות אישיות וביטויים בחוגים, תרבות קריאה (פעילויות בבית, פעילויות בחוץ, פעילויות שכונתיות / קהילתיות, השתתפות באירועים). 10. חינוך מיני חברתי פרוט בהתאם לתכנית הלימודים של האגף לתכניות לימודים ואגף חינוך מיוחד. 	כישורי חיים
	<p>הוראה מתקנת, שעות פרטנית, טיפולים פרא-רפואיים, סיעת, מורים פרטיים, חוגים וכד'</p>	גורמים מטפלים בביה"ס ובקהילה
	שימוש באייפד, מחשב נייד, טלפון סלולארי...	טכנולוגיה מסיעת
	התאמות סביבתיות ומבניות, עזרים, מכשירים שונים (משקפיים, מכשיר שמיעה, סדים, אביזרי הליכה, התאמות פיזיות, טיול מונגש, אוטובוס מונגש, מעלית, רמפה וכד'...)	נגישות
<p>התאמות בתהליכי הערכה לתלמידים עם צרכים מיוחדים ברצף הגילאים אגף א חנ"מ 2018 http://meyda.education.gov.il/files/special/pedagogogy/accommodation1.pdf</p>		התאמות בדרכי הבחנות

תל"א - תכנית לימודים אישית

מהי תכנית לימודים אישית?

שיח עם התלמיד והוריו

טבלת תל"א ריקה

טבלה להערכה מעצבת/מסכמת

שאלון להערכת תל"א

מהי תכנית לימודים אישית?

"הרעיון העומד ביסודה של תכנית לימודים אישית הוא ראייה ייחודית של כל תלמיד על כל צרכיו. להגשת רעיון זה נבנית תכנית לימודים בראייה כוללת ומעמיקה, הלוקחת בחשבון את גילו של התלמיד, את כישוריו, את קשייו ואת תחומי התעניינותו. תכנית לימודים אישית זו מציבה מטרות ויעדים לעבודה עם התלמיד, מתווה את דרכי ההוראה עבורו, ועל פיה ייערך מעקב אחר התקדמותו." (מתוך חוזר מנכ"ל נח' 7 1998).

פיתוח תכנית הלימודים האישית (מתוך חוזר מנכ"ל נח' 7 1998):

- תכנית הלימודים האישית תגובש **בעבודת צוות רב מקצועי באחריות המחנכת**. הצוות הרב-מקצועי יכול, נוסף למחנכת הכיתה, את כל חברי הצוות המטפלים במישרין בתלמיד וכן אנשי מקצוע אחרים העובדים במסגרת החינוכית ועשויים לתרום להכנת התכנית.
- מטרות תכנית הלימודים האישית תתבססנה על תפקודי התלמיד כפי שהם משתקפים **בפרופיל התלמיד** במוקדי הכוח והמוקדים לחיזוק.
- לצורך קביעת התוכנית **יוזמנו הורי התלמיד** כדי לקבל מהם מידע אודות תפקודו של ילדם ומידע רלבנטי נוסף שיש לו השלכות על תפקודו במסגרת החינוכית (צרכים רפואיים, העדפות אוכל, הרגלים, תחביבים וכד'). מומלץ לשמוע מההורים על ציפיותיהם מהמסגרת החינוכית ולהבהיר את הציפיות ההדדיות על בסיס התפיסה המקצועית-החינוכית של המסגרת ובהתחשב במשאבים העומדים לרשותה.
- לפני הכנת תכנית לימודים אישית מומלץ לקיים **שיחה עם התלמיד** כדי לשמוע ממנו על ציפיותיו ועל משאלותיו לגבי תכנית הלימודים האישית, וכל זאת בהתחשב בכישוריו ועל פי שיקול הדעת של הצוות החינוכי.

שיח עם התלמיד ועם הוריו

תהליך ההכנה לבניית התל"א וכתובתו מזמן שיח עם התלמיד והוריו. שיחות אלו מתקיימות לאורך השנה וחשוב שתתקיימנה גם בהערכה מעצבת ובהערכה מסכמת.

- **מטרת השיחה עם התלמיד:** מודעות והערכה עצמית של הכוחות והמוקדים לחיזוק, מידת מוטיבציה, תחומי לימוד מועדפים, חשיבה לגבי מטרות, מודעות התלמיד לגבי אחריותו להשגת מטרות התל"א, באיזה שיעורים משתלב ולכמה שעות וכו'.
- **מטרת השיחה עם ההורים:** שיח על מהות התכנית, תיאום ציפיות של ההורים מהתכנית, תפיסתם את מוקדי הכוח של התלמיד והמוקדים לחיזוק, בקשות, חשיבה משותפת לגבי מטרות התכנית, תחומי אחריות וכו'.

דוגמאות ונקודות להכנה לקראת ניהול שיחה/דיאלוג עם תלמיד

צא צמ"א פסכר יצמ"א

מ: _____ עט מספחתי: _____ תאריך לידי: _____

אח"י ואחיותי: _____

סימני היכר מיוחדים לי והם: _____

ציסוק"י ופצולות"י מחוץ למסגרת הלימודים: _____

תחביבי"י הם: _____

התחום בו הייתי רוצה להתקדם: _____

התחום האהוב עלי ביותר בלימודים: _____

חברי וידידי"י הם: _____

מאפ"ת ציפיות וקשות: _____

טופס שיחה עם תלמיד

שמי: _____ שם משפחתי: _____ כינוי חיבה: _____
תאריך לידה: _____
כתובת: _____ טל' נייד: _____

- הייתי רוצה לספר על משפחתי

- פעילויות שאני אוהבות לעשות מחוץ לביה"ס (תחביבים, חוגים וכו')

- הדברים שמשמחים אותי

- הדברים שמעציבים אותי

- החברים שלי בכיתה ואו בהפסקה הם:

- חבריי מחוץ לביה"ס הם:

• אני מרגיש בכיתה:

• המקצוע / הנושא האהוב עלי ביותר בלימודים

• המקצוע / הנושא בו הייתי רוצה להתקדם

• קשה לי בתחומים הבאים:

• הייתי רוצה לקבל עזרה ב _____ מ _____

• כשאני נתקל בקושי בביצוע משימה, אני בדרך כלל _____

• אני נעזר ב- _____

• הדרך בה אני אוהב ללמוד _____

• הייתי רוצה ש _____

• הייתי רוצה להיות _____

• אני שואף ל _____

• אני חולם _____

• בסוף השנה הייתי רוצה _____

_____ על החתום:

דוגמא ונקודות להכנה לקראת שיחה/דיאלוג עם הורים:

למשפחת _____ שלום,

בחודש זה אנו בונים תכנית לימודים אישית לבנכם/בתכם. מתוך ניסיונכם והיכרותכם, תוכלו לעזור לנו בבניית התכנית ע"י מילוי השאלון:

מהם התחומים החזקים של בנדך/בתך? (תחומי עניין, דברים שאוהב לעשות, נושאים שמצליח בהם)

באילו פעילויות עוסק/ת בנדך/בתך בשעות הפנאי (חוגים, עניין וכו')?

במה הייתם רוצים לראות שינוי/שיפור במהלך השנה?

לימודית:

חברתית:

התנהגותית:

תקשורתית:

באיזה תחומים אתם מרגישים את עיקר הקושי (נושא שבו זקוק/ה לעזרה/הכוונה)?

בבית - _____

בבית הספר - _____

איך לדעתכם מרגיש/ה בנך/בתך בכיתה?

האם יש משהו שמטריד/מדאיג אותה/ה (בכיתה או בבית). אם כן, מה?

אנו מודים לכם מאוד על שיתוף הפעולה,

צוות _____

תאריך: _____

תכנית לימודים אישית

שם התלמיד: _____ תאריך לידה: _____ ת.ז: _____
כיתה: _____ בי"ס: _____ שם מחנך/ת הכיתה האחראי/ת על התכנית: _____
תאריך ישיבת הצוות: _____

המסמכים והמידע המצורפים בזה והמשמשים בסיס להכנת התכנית:

שיח עם ההורים שיח עם התלמיד פרופיל תלמיד אבחון פסיכולוגי / פסיכו-דידקטי / אבחון אחר _____ ביקור בית
 אחר _____

הצוות הרב מקצועי המשתתף בהכנת התוכנית:

שם המורה / איש הצוות	תפקיד

מטרת על:

מדדים להצלחה	אמצעים להשגת היעדים									פרק זמן להשגה	יעדים	נושא	תחום
	תלמיד/ה	הורים	מנתח/ת התנהגות*	מרפא/ה בעיסוק*	ק. תקשורת*	תרפיסט/י ת*	סייע/ת	מורה משלב/ת*	מחנך/ת הכיתה				

*הערה: ניתן לשנות את השותפים לתכנית בהתאם לצוות המטפל

חתימת מנהלת ביה"ס: _____ תאריך: _____ חתימת מחנכות: _____ תאריך: _____
 התייחסות ההורים: _____

חתימת הורים: _____ תאריך: _____
 התייחסות התלמיד/ה: _____

חתימת תלמיד/ה: _____ תאריך: _____

מטרת על:

מדדים להצלחה	אמצעים להשגת היעדים									פרק זמן להשגה	יעדים	נושא	תחום
	תלמיד/ה	הורים	מנתח/ת התנהגות*	מרפא/ה בעיסוק*	ק. תקשורת*	תרפיסט/י *ת	סייע/ת	מורה משלב/ת*	מחנך/ת הכיתה				

*הערה: ניתן לשנות את השותפים לתכנית בהתאם לצוות המטפל

חתימת מנהלת ביה"ס: _____ תאריך: _____
 חתימת מחנכות: _____ תאריך: _____
 התייחסות ההורים: _____

_____ חתימת הורים: _____ תאריך: _____

התייחסות התלמיד/ה: _____

חתימת תלמיד/ה: _____ תאריך: _____

תחומי אחריות מורים מקצועיים

(הגדרת חלקו של כל מורה מקצועי לקידום התלמיד למימוש היעד)

- ---

- ---

- ---

- ---

- ---

- ---

טבלה להערכה מעצבת/מסכמת

מטרת על:

יעדים/המלצות לשנה"ל הבאה	אמצעים להשגת היעדים								יעדים	נושא	תחום
	תלמיד/ה		הורים		תרפיסט/ית*		מחנך/ת הכיתה				
	הערכה מסכמת	הערכה מעצבת	הערכה מסכמת	הערכה מעצבת	הערכה מסכמת	הערכה מעצבת	הערכה מסכמת	הערכה מעצבת			

*הערה: ניתן לשנות את השותפים לתכנית בהתאם לצוות המטפל

טבלה להערכה מעצבת/מסכמת

מטרת על:

יעדים/המלצות לשנה"ל הבאה	הערכה מסכמת	הערכה מעצבת	מדדים להצלחה	אמצעים להשגת היעדים				יעדים	נושא	תחום
				תלמיד/ה	הורים	תרפיסט/ית*	מחנך/ת הכיתה			

*הערה: ניתן לשנות את השותפים לתכנית בהתאם לצוות המטפל

שאלון להערכה תל"א

(מבוסס על שאלון להערכה עצמית של תח"י בתוך מדריך למורה לכתיבת תכנית חינוכית יחידנית-טיוטה, האגף לחינוך מיוחד, משרד החינוך)

שאלון זה נועד להערכה עצמית של התכנית החינוכית הכתובה, באופן הבדוק באיזו מידה התכנית עונה על הקריטריונים לכתיבה מיטבית של התכנית. מטרת השאלון היא לצורך הערכה עצמית של כותב התכנית.

סמן את המספר המתאים ביותר ליד כל היגד בטבלה לפי המפתח הבא:

1 כלל לא	2 במידה מעטה	3 במידה סבירה	4 במידה רבה	היגדים	קטגוריה
				המידע מקיף ומפורט	הצגה של התלמיד
				כל הפרטים רלוונטיים	
				תיאור התפקוד כתוב בלשון תפקודית	תיאור תפקוד התלמיד (פרופיל תלמיד)
				תיאור התפקוד כתוב עפ"י מוקדי כוח ומוקדים לחיזוק	
				תיאור התפקוד כולל את כל תחומי התפקוד	
				תיאור התפקוד מסתמך על מקורות מידע מגוונים	
				קיימת הלימה בין המטרות שנבחרו לבין פרופיל התלמיד	ניסוח מטרות ויעדי התכנית
				קיימת הלימה בין המטרות ליעדים	
				ניסוח המטרות במונחים התנהגותיים	
				ניסוח המטרות בראייה עתידית של התלמיד	
				ניסוח המטרות והאמצעים תוך התייחסות למוקדי הכוח של התלמיד	
				התכנית כוללת הגדרת תחומי אחריותו של התלמיד ובשיתופו	שיתוף התלמיד
				התכנית כוללת משוב של התלמיד על השגת המטרות באמצע השנה	
				התכנית כוללת משוב של התלמיד על השגת המטרות בסוף השנה	
				התכנית כוללת את כל המידע שהתקבל מהורים	שיתוף ההורים
				התכנית כוללת הצעות יישומיות של ההורים (המקובלות על הצוות)	
				התכנית כוללת תיעוד שיחות עם ההורים על התקדמות התלמיד	
				התכנית כוללת דו"ח הערכה להורים על התקדמות התלמיד	
				המסמך כולל חתימות של: מנהל/ת, מחנכת, הורים ו תלמיד	תיעוד
				עותק חתום של התכנית נמסר להורים	
				התכנית הכתובה שמורה בתיק התלמיד לשימוש הצוות המטפל	

השתלבות

תלמיד מכיתת חינוך מיוחד

בכיתת חינוך רגיל

"תהליך של שילוב" - מודל

מערכת שעות לתלמיד המשתלב

מערכת שעות לבקרה ולמעקב אחר תלמידים משתלבים

סיכום והערכת השילוב

"תהליך של שילוב" - מודל

קיומן של כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים נובע מהאמונה כי יש לשלב אוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים בתוך הקהילה. צוותי החינוך המיוחד והחינוך הרגיל שותפים לאתגר של קידום ההישגים של התלמיד עם הצרכים המיוחדים עד להשתלבותו המלאה, ככל האפשר, בביה"ס הרגיל. לעיתים, לפני שמגיעים להשתלבות מלאה של התלמיד בכיתה רגילה יש לקיים תהליך השתלבות הדרגתי שבו ילמד וישתתף התלמיד בלימודים ובפעילויות בכיתה מקבילה בשכבת הגיל שלו. לצורך כך חוברים גורמים רבים לחשיבה ובניית תכנית השתלבות המותאמת ליכולותיו וצרכיו של התלמיד.

המודל "תהליך של שילוב" נבנה בפורום נציגות בתי הספר בחולון בהם כיתות ASD ובהובלת מומחיות תחום ASD במתי"א חולון.

המודל נבנה כבסיס לתהליך השתלבות של תלמיד מכיתת ח"מ בכיתת ח"ר. במודל יש התייחסות לסוגי השילוב (לימודי, חברתי, יחידני וקבוצתי/כיתתי) ולשלושה שלבים עיקריים: טרום שילוב, מהלך שילוב והערכת שילוב.

המלצת צוות הפיתוח של המודל היא לשלב בהטמעת המודל בבתי הספר פעילויות נוספות לתיווך, וללמידת המודל ותפיסת השילוב שעומדת מאחוריו, כגון: פעילות חדר מורים במטרה לשפר את ההיכרות של מורים בחינוך הרגיל עם הלקות, קיום שיח וחשיבה משותפים עם מורים משלבים אודות קידום השילוב, בניית דף תצפית מובנה לתלמיד מכיתת ח"מ המשתלב בכיתת ח"ר וכן עידוד שיח עם הורים ותלמידים לגבי השילוב.

"תהליך של שילוב" – מודל

שולב	מטרות	דרכי פעולה	שותפים
קדם שילוב	יצירת תשתית בית ספרית לשילוב והשתלבות	<ul style="list-style-type: none"> • תיאום ציפיות עם מנהל בית הספר וגיוס שותפים אפשריים נוספים. • שיח מערכתי עם הצוות הפדגוגי על מהות השילוב כחלק מהתרבות הארגונית של בית הספר. • הסברה בחדר מורים, הסברה בכל כיתות בית הספר. • עריכת היכרות עם מאפייני הלקות, עידוד לשיתופי פעולה, העצמת מורים משלבים (שיפור תחושת המסוגלות להתמודדות עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים). • חשיבה על מערכת שעות בית ספרית וכיתתית שתאפשר שילוב ושיתופי פעולה. 	<p>צוות הנהלה, מחנכות כיתות, מורות משלבות*, רכזת חינוך מיוחד, יועצת, מורות שילוב, פסיכולוג קליני/חינוכי, מדריכה</p>
	הגדרת מטרות השילוב ושילובן בתל"א או בתל"כ	<ul style="list-style-type: none"> • מיפוי צרכי התלמיד (תחומי חוזק ותחומים לחיזוק) וגזירת יעדים לתל"א לקידום המיומנויות הנדרשות. • חשיבה בצוות בין מקצועי לגבי אפשרויות לשילוב והשתלבות של התלמידים כפרטים ו/או כקבוצה. • מיפוי ראשוני של אפשרויות שילוב (קבוצתי, כיתתי, פרטני לימודי, חברתי), בהתאמה ליעדי התל"א, לתכנית הלימודים הבית ספרית, שכבתית, כיתתית. 	<p>צוות חינוכי טיפולי של הכיתה, פסיכולוג קליני/חינוכי, מדריכה, יועצת, הורים ותלמיד</p>
	חשיבה על מסגרת השילוב המתאימה	<ul style="list-style-type: none"> • התאמת מקצוע או תכנית, מורה משלבת, סייעת, רמות תמיכה וכיתה משלבת על פי צרכי התלמיד/הקבוצה. • התאמת סוג השילוב. • תצפית במסגרת המשלבת לצורך היכרות עם הסביבה ודרישותיה. 	<p>מחנכות, יועצת, מנהלת, צוות מקצועות הבריאות</p>
	הכנה ותאום עם המורה המשלבת*	<ul style="list-style-type: none"> • שיתוף במאפיינים הייחודיים של התלמיד/הקבוצה. • שיתוף במטרת השילוב ודיון ברווח ההדדי. • שיח ותאום ציפיות בנוגע לזמן, חלוקת האחריות, דרכי ההערכה, דרכי התקשרות עם הצוות ועם ההורים, קשר עם הילד, עבודה עם סייעת, הודעות על שינויים, החלטה על מקום ישיבה, תאום תכנים – חפיפה לימודית ועוד. • חשיבה על דרכי עבודה ואסטרטגיות לעבודה מותאמת. • יצירת תכנית עבודה אופרטיבית והתאמת דרכי עבודה. 	<p>שתי המחנכות, מורות משלבות* וסייעות</p>
	הכנת הכיתה לקבלה ולשילוב	<ul style="list-style-type: none"> • הכנה לכיתה המשלבת – הסברה. • פעילויות משותפות להעמקת ההיכרות והעבודה המשותפת. 	<p>מחנכות שתי הכיתות ויועצת</p>
	הכנה של התלמיד המשתלב / הקבוצה המשתלבת	<ul style="list-style-type: none"> • עבודה על מיומנויות נדרשות לשילוב ותרחישים אפשריים. • הצגת מטרות השילוב לתלמיד והגדרת יעד אישי. • הצגת הדרישות והסטינג. • יצירת חוזה עם התלמיד. • שיחה מקדימה בין התלמיד למורה המשלבת ועוד. 	<p>מחנכות, מורה משלבת*</p>
	שיתוף ומעורבות הורים בתהליך השילוב	<ul style="list-style-type: none"> • שיתוף בתכניות בית ספריות ושכבתיות. • שיתוף/הגדרה משותפת של מטרות השילוב. • מסירת מידע לגבי מסגרת הזמנים. • תאום ציפיות לגבי ביצוע מטלות, הכנת ש"ב, קשר עם המורה המשלבת. • שיח מורה משלבת עם ההורים ומחנכת הכיתה. 	<p>מחנכות, מורה משלבת*, הורים</p>

השלב	מטרות	דרכי פעולה	שותפים
מהלך השילוב	שמירה על קשר רציף עם המורה המשלבת	<ul style="list-style-type: none"> קבלת מידע על התקדמות הילד ונקודות לתגבור. תאום תכנים / עיבוד משותף של תכנים, חפיפה לימודית. חשיבה משותפת על התמודדות עם אתגרים שעולים בשילוב. חיזוק תחושת המסוגלות והאחריות לתהליך השילוב ולתלמיד. 	מחנכות, מורה משלבת*
	תמיכה בתלמיד בתהליך השילוב	<ul style="list-style-type: none"> הקצאת זמן להכנת שעורי בית במסגרת ביה"ס. הטרמות לחומר, סיוע בהכנה למבחן במידת הצורך. עיבוד רגשי של אתגרי השילוב והקניית אסטרטגיות להתמודדות. הערכה מעצבת של הגדרת היעדים האישיים / הקבוצתיים. הצגת תוצרים משותפת במרחב הבית ספרי / בעיתון ביה"ס. 	מחנכות, סייעות, מטפלת רגשית
	שמירה על קשר עם ההורים	<ul style="list-style-type: none"> עדכונים שוטפים. שיתוף הדדי בהתמודדות עם נקודות הצלחה וקשיים. חשיבה משותפת על פתרונות. 	מחנכות, הורים, תלמיד
	מתן מענה מקצועי וקשר עם הסייעת המלווה את השילוב	<ul style="list-style-type: none"> שיח עדכוני. כניסה לתצפית, הדרכה לגבי רמות תיווך, סיוע בפתרון בעיות שעולות במסגרת השילוב. 	מחנכות, סייעות
	שימור וטיפוח יכולת הקבלה של הכיתה המשתלבת	<ul style="list-style-type: none"> חיזוק תכנים מתכנית כישורי חיים ומפתח ה"יב - שיח כיתתי בנושא חברות, קבלת השונה וכו'. כניסה לתהליך הסברה נוסף במידת הצורך. 	מחנכות, מחנכת משלבת*
	הערכת השילוב	הערכה ומשוב על תהליך השילוב עם התלמיד/הקבוצה	<ul style="list-style-type: none"> סיכום וחשיבה על המטרות והיעדים שהוצבו בתחילת התהליך. שאלון מורות משלבות, שאלון קבוצה השילוב. שיח עם התלמיד - חזרה לתיאום ציפיות - שאלון הערכה עצמית לתלמיד.
הערכה מסכמת ומשוב של תהליך השילוב בצוות		<ul style="list-style-type: none"> חשיבה על מטרות המשך בישיבת צוות. במה בחדר מורים, הצגת תהליך ותוצרים (עיתון). מורה משלבת בישיבת צוות חשיבה מערכתית. 	צוות חינוכי וטיפולי, מורות משלבות*, הנהלה
הערכה מסכמת של תהליך השילוב עם ההורים		<ul style="list-style-type: none"> הערכה מסכמת, סיכום תל"א. חשיבה על שילוב בשנה הבאה. 	צוות חינוכי וטיפולי, הורים ותלמיד

* מורה משלבת- המורה בכיתה הרגילה בה משתלב התלמיד.

מערכת שעות לתלמיד המשתלב*

שם התלמיד: _____ בי"ס: _____ שנה"ל: _____

כיתת אם: _____ מחנך/מורה: _____

כיתה משלבת: _____ מחנך/מורה: _____

המקצוע/ות בו/בהם התלמיד משתלב: _____

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי	
						1
						2
						3
						4
						5
						6
						7

* תלמיד הלומד בכיתת חינוך מיוחד יכול להשתלב עד שליש מתכנית הלימודים בכיתת חינוך רגיל

מערכת שעות לבקרה ולמעקב

אחר תלמידים משתלבים

* מומלץ להדפיס את הדף, לניילן ולרשום מעל.

	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי
1	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
2	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
3	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
4	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
5	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
6	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____
7	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____	שם התלמיד: _____ מקצוע: _____ כיתה: _____

* תלמיד הלומד בכיתה חינוך מיוחד יכול להשתלב עד שלישי מתכנית הלימודים בכיתה חינוך רגיל

סיכום והערכת השילוב

תאריך: _____

שם התלמיד: _____

כיתה: _____ בי"ס: _____ שנה"ל: _____

שם מחנך/ת הכיתה של התלמיד: _____

שם המורה המשלבת: _____

המקצוע/ות בו שולב: _____

מטרת על: _____

מדדי הערכה	אמצעים להשגת יעדים			יעדים
	אנשי צוות נוספים שותפים	מורה משלבת	מחנכת	